

„KÖZMŰTERV-M'93” Közműtervező, Építő és Szolgáltató Kft.

✉ 4400 Nyíregyháza, Selyem u. 21/B. I/1.

☎ (42) 437-201

Tsz.: 481/15-KT

💻 info@kozmutervm93.hu

kamarai ny.sz.:C-15-000126

FELZETLAP

Hajdúböszörmény Város belterületi csapadékvíz elvezetése I/1. ütem

Kiviteli tervéhez

.....
Major Zoltán

vezető-tervező

eng.sz.: VZ-TEL/15-0567

GO/15-0567

.....
Majorné Hajdu Erzsébet

tervező

eng.sz.: VZ-TEL/15-0657

Nyíregyháza, 2017. október hó

.....
ifj. Major Ferenc

ügyvezető igazgató

Tartalomjegyzék

Hajdúböszörmény Város belterületi csapadékvíz elvezetése I/1. ütem Kiviteli tervéhez

Terviratok:

Felzetlap
Műszaki leírás
Tervezői nyilatkozat
Tartalomjegyzék

Engedély 35900/5125-9/2016. Ált.

Egyeztetési jegyzőkönyvek

— INVITEL Zrt.	H522/2017
— HB Com	2017.06.22.
— Magyar Telekom NyRt.	423315-68453605-1/2017
— E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt.	4113ETIJ0800/2017
— K000627-0002/2016 TIVIZIG nyilatkozat belvíz veszélyeztetettség meghatározása	

Kezelői nyilatkozatok

— Magyar Közút NZrt. közútkezelői hozzájárulás	HBM-1470/2/2016
— HB Com	2017.06.22.
— HBVSZ Zrt. Hajdúböszörményi Üzemigazgatóság	1310/2016 2017.06.28.
— E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt.	22459732/2017
— TIGÁZ-DSO Kft.	212970457
— Magyar Telekom Nyrt.	Gy-5730T-260-47/390/2017
— Magyar Közút NZrt. közútkezelői hozzájárulás	HBM-1423/2/2017
— Hajdúb.Önk. út és csapadékvíz tul. hozzájárulás	21144-3/2017
— Hajdúb.Önk. csapadékvíz Bef.nyilatkozat	21144-4/2017
— Hajdúb.Önk. útkezelői hozzájárulás	21772-2/2017

Talajvizsgálati, geotechnikai jelentés

Munkavédelmi tervfejezet

Tűzvédelmi tervfejezet

E+S Dúcolatrendszer használati útmutató

Létesítményjegyzék

Költségvetési kiírás

Hidrológiai méretezés (Vízjogi Létesítési Engedélyes 2016)

Tervrajzok:

Helyszínrajzok:

A-1	Hajdúböszörmény Átnézeti helyszínrajz	M=1:4000
Cs-1.1	Polgári út (3502 sz. út) 2-0-0, 2-2-0, 2-Pol2 ág Helyszínrajz	M=1:500
Cs-1.2	Polgári út (3502 sz. út) 2-0-0 ág Helyszínrajz	M=1:500

Hossz-szelvények:

Cs-2.1	Hossz-szelvények Polgári út (3502 sz. út) 2-0-0 jelű ág	M=1:100;1:500
Cs-2.2	Hossz-szelvények Polgári út (3502 sz. út) 2-0-0 jelű ág	M=1:100;1:500
Cs-2.3	Hossz-szelvények Tájházass zug 2-Pol2 jelű ág	M=1:100;1:500
Cs-2.4	Hossz-szelvények Polgári utca (3502 sz. út) 2-2-0 jelű ág	M=1:100;1:500

Keresztszelvények:

Cs-3.1	Keresztszelvények Polgári utca (3502 sz. út) (1-7)	M=1:100
Cs-3.3	Keresztszelvények Polgári utca (3502 sz. út) (4/1, 4/2, 4/3, 4/4, 5/1, 5/2)	M=1:100

Részlettervek:

Cs-4.1	Vízépítési részletterajzok	M=-
Cs-4.2	120x120 cm-es átfolyós monolitbeton tisztítóakna építési terve	M=1:25
Cs-4.3	Homokfogó és a Brassó ér É-i ágába való csapadékvíz bevezetés részletterv	3+752 km szelvényben M=1:100

Típusterv:

Cs-5.1	DN100/60 cm-es tisztítóakna építési terve	M=1:50
Cs-5.2	DN 80/60 cm-es tisztítóakna építési terve	M=1:25
Cs-5.3	50x50cm-es víznyelő akna építési terve	M=1:25
Cs-5.4	DN300 KG-PVC víznyelőakna gerinccsatornán	M=1:25
Cs-5.5	Munkaárok függőleges pallójú dúcolási terve	M=-
F-1	Út alatti átfúrás ideiglenes forgalomszabályozása belterületen	
F-2	Úttal párhuzamos, padkában végzett közműépítés ideiglenes forgalomszabályozása belterületen	
F-3	Útburkolatban végzett közműépítés ideiglenes forgalomszabályozása külterületen	
F-4	Közút alatti átfúrás ideiglenes forgalomszabályozása külterületen	
F-5	Úttal párhuzamos, padkában végzett közműépítés ideiglenes forgalomszabályozása külterületen	

Ideiglenes forgalomszabályozási tervdokumentáció

TERVEZŐI NYILATKOZAT

Hajdúböszörmény Város belterületi csapadékvíz elvezetése I/1. ütem

Kiviteli tervéhez

Vezető tervező:

neve: Major Zoltán

jogosultság száma: VZ-TEL/15-0567, VZ-TER/15-0567, GO/15-0567

cím: 4400 Nyíregyháza Selyem u. 21/b. I/1.

Tervező:

neve: Majorné Hajdu Erzsébet

jogosultság száma: VZ-TEL/15-0657; VZ-TER/15-0657

cím: 4400 Nyíregyháza Selyem u. 21/b. I/1.

Beruházó:

Hajdúböszörmény Város Önkormányzata

4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1.

Tervezett létesítmény:

Hajdúböszörmény belterületén épülő csapadékvíz-elvezető

Tervezett építési tevékenység helye:

Hajdúböszörmény város belterülete, Polgári út, (2-0-0, 2-Pol2):

2540, 2543; 2539/2; 2539/1; 2026/1; 2026/2; 2026/3, 2977

Tervezett építési tevékenység megnevezése

Hajdúböszörmény Város belterületi csapadékvíz elvezetése I/1. ütem

Általános tervezői nyilatkozat az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 9. §. (5) bek. alapján:

- Alulírott tervezők kijelentjük, hogy a tervezett létesítmény és a tervezett műszaki megoldás megfelel az 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv). 31.§ (1), (2), és (4) bekezdésében meghatározott követelményeknek, az Országos Településrendezési és Építési Követelményeknek, a tervekészítéskor érvényben lévő jogszabályoknak, az országos, illetve ágazati szabványoknak és műszaki előírásoknak, valamint az általános és eseti hatósági előírásoknak, azoktól való eltérésre nem volt szükség.
- A betervezett építési termékek a magyar jogszabályokban és szabványokban előírtaknak megfelelnek.
- A tervdokumentáció elkészítésében résztvevő tervezők a jogszabályokban előírt tervezői jogosultságokkal rendelkeznek, a Magyar Mérnöki Kamara nyilvántartásában szerepelnek.
- A tervekészítés során biztonsági és egészségvédelmi koordinátort vettünk igénybe.

- A tervkészítés során az összes érintett közmű tulajdonosokkal és útkezelőkkel egyeztetünk, az érintett közművek tájékoztató jellegű nyomvonalra felvezetésre került.
- A tervezett létesítmények a település rendezési tervével összhangban vannak.
- A tervezett létesítmények helyi önkormányzati rendeletben védett helyi jelentőségű természeti területet közvetlenül nem érintenek.
- Az érintett ingatlanok külön jogszabályokban meghatározott védettség alatt (műemléki, országos és helyi jelentőségű természetvédelmi, NATURA 2000, honvédelmi, helyi önkormányzati, stb.) nem állnak.
- A tervezett létesítmény gyógyhelyet, ásványi gyógyvíz és gyógyiszap lelőhelyet nem érint
- A tervezett létesítmény vasútterületet nem érint.
- A tervezett létesítmény vízi utat, vízi közlekedést nem érint
- A tervezett létesítmény repülőtértől, annak fel és leszállóhelyétől számított 4 km-es távolságon kívül kerül elhelyezésre
- A tervezett létesítmény honvédelmi vagy katonai célú létesítmény működési- vagy védőterületét nem érinti
- A tervezett létesítmény engedélyezéséhez a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal szakhatósági állásfoglalását az Engedélyező Hatóság kéri meg.
- A tervezett létesítmény megvalósításához előzetes környezetvédelmi vizsgálat vagy környezetvédelmi engedély nem szükséges.
- Kijelentjük, hogy a tervezett létesítmény a Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság által **35900/5125-9/2016. Ált.** számon kiadott vízjogi létesítési engedéllyel rendelkezik, mely 2016.09.18.-án jogerőre emelkedett.
- Vízjogi engedélyben leírt hatósági és szakhatósági előírásokat kivitelezés során be kell tartani.
- A tervezett létesítmény termőföldet nem érint.

Munkavédelmi tervezői nyilatkozat:

A munkavédelemről szóló **1993. évi XCIII.** törvényben és ennek **5/1993 (XII.26.) MÜM** végrehajtási rendeletében foglalt rendelkezéseknek megfelelően a vonatkozó (tervezéskor érvényben lévő) jogszabályok, szabványok, szabályzatok és egyéb hatósági előírások alapján készítettük el a terveket.

A tervek és műszaki megoldások kielégítik az alábbi jogszabályokat:

- **65/1999. (XII.22) EüM** rendelet munkavállalók munkahelyen történő egyéni védőeszköz használatának biztonsági és egészségvédelmi követelményeiről
- **5/1993 (XII.26.) MÜM** rendelet a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról
- **143/2004. (XII.16.) GKM** rendelettel kiadott Hegesztési Biztonsági Szabályzat

- **2/2002. (I.23.)** 1000 V-nál nem nagyobb feszültségű berendezés időszakos felülvizsgálatáról szóló BM rendelet
- **2/2013. (I.22.) NGM** rendelet a villamosművek, valamint a termelői, magán- és közvetlen vezetékek biztonsági övezetéről szóló rendelet
- **24/2007. (VII. 3.) KvVM** rendelet a Vízügyi Biztonsági Szabályzat kiadásáról
- **4/2002. (II.20.) SzCsM-EüM** az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló rendelet
- **47/1999. (VIII.4.) GM** rendelet az Emelőgép Biztonsági Szabályzat kiadásáról
- a **80/2005. (X.11.) GKM** rendelet a gázelosztó vezetékek biztonsági követelményeiről és a Gázelosztó Vezetékek Biztonsági Szabályzata közzétételéről

Tűzvédelmi tervezői nyilatkozat:

A Tűz elleni védekezésről szóló **1996. évi XXXI. Tv-ben** előírt rendelkezéseknek megfelelően a **28/2011 (IX.6.) BM rendelettel kiadott Országos Tűzvédelmi Szabályzat**, és a vonatkozó (tervezéskor érvényben lévő) jogszabályok, szabványok, szabályzatok és egyéb hatósági előírások alapján készítettük el a terveket.

Környezetvédelmi tervezői nyilatkozat:

Alulírott tervezők kijelentjük, hogy a tervek a vonatkozó (tervezéskor érvényben lévő) jogszabályok, szabványok, szabályzatok és egyéb hatósági előírások alapján készítettük el.

A tervek és műszaki megoldások kielégítik az alábbi jogszabályokat:

- a Környezet védelméről szóló **1995. évi LIII Törvény**
- a Természet védelméről szóló **1996. évi LIII. Törvény**
- a Vízgazdálkodásról szóló **1995. évi LVII Törvény**
- a Hulladékgazdálkodásról szóló **2000. évi XLIII. sz. Törvény**
- **346/2008. (XII.30.) Kormányrendelet** a fás szárú növények védelméről
- **306/2010. (XII.23.) Kormányrendelet** a levegő védelméről
- **284/2007. (X. 29.) Kormányrendelet** a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól
- **27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM rendelet** a zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról
- **98/2001. (VI.15.) Kormányrendelet** a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről
- **314/2005. XII.25.) Kormányrendelet** a környezeti hatásvizsgálatról
- **220/2004. (VII.21.) Kormányrendelet** a felszíni vizek védelméről
- **219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet** a felszín alatti vizek védelméről

Nyíregyháza, 2017.október hó

Major Zoltán

vezető-tervező

eng.sz.: VZ-TEL/15-0567

VZ-TER/15-0567

GO/15-0567

Műszaki leírás

Hajdúböszörmény Város belterületi csapadékvíz elvezetése I/1. ütem Kiviteli terve

1. Előzmények, alapadatok:

Beruházó, Megrendelő:

Hajdúböszörmény Város Önkormányzata
4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1.

Hajdúböszörmény Város Polgármesteri Hivatala megbízásából készítettük el a Hajdúböszörmény I./1 ütem csapadékvíz-elvezető rendszer kiviteli terveit.

Hajdúböszörmény város belterületén időszakosan (2006, 2010) a csapadékos években súlyos belvízproblémák jelentkeznek, melynek kárelhárítása az Önkormányzatra jelentős terheket ró. Ezért az Önkormányzat a belvizes állapotok, károk megelőzésére illetve az elkerülhetetlen károk enyhítésére szeretne intézkedéseket tenni. Az előkészítési szakaszban 2015 évben elkészítették a Hajdúböszörmény Város belterületi csapadékvíz elvezetése FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ-t, majd 2016-ban az I. ütem vízjogi létesítési engedélyes tervet, mely alapján a Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság **35900/5125-9/2016. Ált.** számon vízjogi létesítési engedélyt adott ki, mely 2016.09.18.-án jogerőre emelkedett.

Jelen kiviteli tervdokumentáció tehát a korábbi Fejlesztési koncepció egy részéről szól, az ún. I./1 ütemről. Ez a kiviteli terv (mely a Létesítési Vízjogi Engedélyes terv egy részét tartalmazza, a Gönczy utca kivételével) az I./1 ütem létesítményeit tartalmazza a már ismert „Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések TOP-2.1.3-15” fejlesztési pályázati kiírás feltételeinek figyelembe vételével.

A tervezésünk során korábbi dokumentációkat, tanulmányterveket és adatokat felhasználtunk, többek között az alábbiakat:

Belvízvédelmi terv	Marag Kft.	1994.
Belterületi vízrendezés I.ütem (261/00)	Közműterv M-'93 Kft.	2000.
Megvalósíthatósági tanulmány (261/00) Elvi engedélyes Terv	Közműterv M-'93 Kft.	2000.
Belterületi vízrendezése	Közműterv M-'93 Kft.	2003.
Belterületi vízrendezés fejlesztési koncepció	Marag Kft.	2006.
A korábbi belvíz elöntéses időszakokban készített talajvíz emelkedéssel kapcsolatos szakértői anyagok, talajvizsgálati jelentések		
Hajdúböszörmény Város Belterületi Belvízvédelmi (Vízkar-elhárítási) terve	Tórusz Kft.	2016

A tervrajzokon a csapadékvíz-elvezető rendszer ágjelöléseinél a már korábbi dokumentációkban, vízjogi engedélyekben kialakult rendszert igyekeztünk követni. Az I. ütemben a fejlesztéssel érintett vízgyűjtő terület jellemzően a Város belterületét érinti.

A település talajvíz veszélyeztetettsége a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság nyilatkozata alapján:

*Hajdúböszörmény közigazgatási területe – a síkvidéki vízjárta külterületek Pálfai féle veszélyeztetettségi térképe alapján- főként belvízzel alig veszélyeztetett (I. kat.), ugyanakkor a terület nyugati része jellemzően belvízzel közepesen (III. kat.) , lokálisan belvízzel erősen veszélyeztetett (IV. kat.). A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság a külterületi veszélyeztetettségi kategóriák valamint a korábbi évek belvív- védekezési tapasztalatai alapján elkészítette a működési területén található települések belvív-veszélyeztettségének besorolását, ez alapján **Hajdúböszörmény város belvízzel mérsékelten veszélyeztetett besorolása.***

A tervek készítéséhez geodéziai felméréssel ellátott tervezési alaptérképet készítettünk a Jeles Földmérő Irodával. A terveket az érintett közműszolgáltatókkal és útkezelőkkel leegyeztettük.

A meglévő csapadékvíz elvezető rendszerről adatokat a korábbi tanulmánytervekből és az Önkormányzattól, mint üzemeltetőtől szereztünk be. A kapott információkat helyszíni bejárás során és üzemeltetői egyeztetés során aktualizáltuk.

A jelentős közvetett befogadók (Brassó éri csatorna) korábbi kezelője a Hortobágymenti Vízgazdálkodási Társulat volt. A közelmúltban a kezelői jogokat átvette a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság. A tervezett területen az Önkormányzat által üzemeltetett közvetlen befogadó a Brassó-ér É-i ága. A kezelőkkel a tervezés során az egyeztetés megtörtént.

2. Műszaki tartalom

Befogadó I. ütem

A belterületről lefolyó csapadékvizek jelentős befogadója **Brassó-éri csatorna Északi mellékága**, amely természetes völgyben mesterséges csatornaként épült ki. Önkormányzati tulajdonú csatorna. A csatorna az egyeztetések alapján a belterületi csatornák befogadását biztosítja, igen kedvező lejtésviszonyokkal. Így befogadóval kapcsolatban jelentős fejlesztési igények nincsenek.

A Brassó-éri csatorna Keleti Főcsatorna feletti része a TIVIZIG kezelésében van, mely közvetett befogadó esetünkben.

Brassói-ér adatai Brassó-ér É-i ág becsatlakozásánál

Befogadási adatok:

A csatorna jellege: időszakos belvízelvezető csatorna
Brassói ér szelvény száma: 14+137 kmsz
Fenékszélesség: 1,0 m
Rézshajlás: 1:1,5
Mértékadó belvízszint: 97,43 m.Bf
Nyilvántartási fenékszint: 96,60 m.Bf
Vízszintesítés: 120cm/km

Fenékesés: 120cm/km
Mértékadó belvízhozam: 0,8m³/s

Belterületi rendszer

Az I. ütemet ábrázoló belterületi csapadékvíz-elvezető csatornahálózatot és a vízgyűjtő lehatárolást az 1:6.000 méretarányú Átnézeti helyszínrajzon ábrázoltuk.

A város belterületén 8 db vízgyűjtő rendszer található. Az I. ütemben csak a 2-0-0 és a 4-0-0 rendszerben történik beavatkozás. A vízgyűjtők méretét a hidrológiai méretezési táblázat tartalmazza.

Tervezett beavatkozások, rendszerek

2. körzet I/1. ütem

Az egyik legkisebb, hagyományosan kialakult vízgyűjtő rendszer. ***Főgyűjtő csatornája a 2-0-0-jelű csatorna***, amely a Polgári út déli oldalán halad nyílt burkolt csatornaként, s a Brassóér É-i ág 3+805 szelvényébe torkollik be. ***A csatorna rossz állapotú, illetve jelentősen megnő a terhelése a fejlesztési elképzelések szerint, mert ezt a csatornát jelöltük ki az Arad utcai 4-0-0 főgyűjtő csatorna tehermentesítésére. Így ez fogadja a rajzon jelölt 2/4-2-0 és 2/4-3-0 ágakat. Tehát át kell építeni egy nagy kapacitású zárt csatornára ezt a főgyűjtőt.*** A csatorna nyomvonalán nagy terepesés jellemző (6‰), s a kedvező vonalvezetése potenciális lehetőséget kínál erre. ***A tervezett csatorna DN1000 ÜPE (GRP) anyagú csőből készül.*** Ez jellemzően az út déli oldalán a meglévő árokban kerül lefektetésre. A meglévő útfelületekről és az ingatlanok felől ez az árok fogadta a csapadékokat, sok esetben víznyelőként is szolgált. Ezért a zárt csatorna fölé egy kisebb, 30-50 cm mélységű árkot kell létrehozni, és a fenekén előregyártott ***40/100 méretű íves folyókát*** kell elhelyezni. Az egyes árokszakaszokban ***DN300 KG-PVC víznyelő aknákat*** kell ráültetni a nagy méretű gerinccsatornára. Csatlakozása DN1000/300 ÜPE/KG nyeregídommal. A meglévő árokba jelenleg bevezetett ereszcatornákat és egyéb csapadékvíz csatorna bekötéseket az új zárt csatornára a tervezett DN120×120 méretű tisztító aknában vagy DN1000/D200 GRP/KGPVC nyeregídommal a csőre kell bekötni.

A befogadó előtt mederburkoló elemekből kialakított ***hordalékfogó műtárgyat kell beépíteni.***

Az előbb említett, a 2 körzetbe átkötendő 2/4-2-0 jelű gyűjtőcsatorna viszonylag nagyméretű, Ø80-as zárt csatornaként húzódik a város tradicionális tengelyvonalában (Baltazar D. u., Kossuth L. u., Bocskai tér, Iskola u.), s összegyűjti a szomszédos intenzív beépítésű lakóterületek csapadékvizeit. A csatorna jó esésű, jó állapotú. A csatorna vízgyűjtőjén az utóbbi években megvalósított Főtér fejlesztésekkel járó burkolt felületek növekedéséből terhelés növekedés történt. Ez a csatorna a terhelésnek elegendő, de az átkötését viszont el kell végezni a még jelenlegi befogadó Arad utcai szakasz túlterheltsége miatt. ***Az átkötés a 65. és 66. jelű aknáknál történik, DN800 ÜPE (GRP) anyagú csővel.***

A 2/4-2-0 ág vízgyűjtőjén egyéb beavatkozást nem tervezünk az I/1. ütemben.

A 2-0-0 vízgyűjtő csatornarendszere csak részlegesen épült ki, így a koncepcióban előirányoztuk a meglévő néhány csatorna átépítését, ill. a még csatornázatlan utcákban új csatornák építését. A

jelenlegi I. ütemben a ***Polgári út 92 szám alatti Tájházak felől terveztük meg a 2-Pol2 jelű csatornát***, mely a meglévő régi vályogházak állékonyságát veszélyeztető földmedrű árok helyett épül, DN400 KD-EXTRA csőből, 40/100 előregyártott íves folyókával kombinálva.

A jelenleg megfelelő vízelvezetés nélküli *Gönczy Pál utcán a Vízjogi engedélyes terv tervezett DN300-DN400 KD-EXTRA zárt csatornát* (2-3-1, 11-Gön1), mert a nem megfelelő útburkolat kereszt irányú lejtés, és a nem egységes magasságú járda szintek miatt helyenként a kapubejárók, járdák előntésre kerülnek heves záporok idején. Az utca meglehetősen szűk, nyílt árkos vízelvezetésre nincs lehetőség. Ezt a Gönczy Pál utcai csatornát a kiviteli terv nem tartalmazza, az majd később kerülhet megépítésre.

4. körzet az I. ütemet érintően

Ez a rendszer a város legjelentősebb vízgyűjtője, itt épült ki a legnagyobb arányban a csatornarendszer. Ide tartozik a belváros zárt csapadékvíz-elvezető hálózatának döntő része. A rendszerhez tartozó hosszú nyílt csatornahálózat nagyobb része földmedrű, állapota nem kielégítő, átépítését tervezzük. Ugyanakkor a vízgyűjtőn nagyszámú, még csatornázatlan utca is található, melyeken új csatornák kiépítését irányoztuk elő. A meglévő csatornarendszer kiépítése nem egy komplex, átgondolt, egységes koncepció szerint történt.

A rendszer főgyűjtő csatornája a 4-0-0 jelű csatorna, nyomvonala az Arad, Bethlen G., Hadházi utcákon halad, s a Brassóér É-i ág végszelvényébe (4+776) csatlakozik be. A főgyűjtő csatorna Arad utcai szakasza nyílt burkolt szelvényű, a névleges paraméterei alapján megfelelőnek minősíthető, jóllehet egyéb szempontok alapján (mederburkolat, műtárgyak állapota, utcarendezés, stb.) indokolt lenne a csatorna rehabilitációja. A Bethlen G. utcai szakaszon nagyméretű, Ø1,40 m-es zárt csatorna található megfelelő állapotban. A szokatlanul nagy méret egy olyan korábbi fejlesztési koncepciót jelez, miszerint a városközponttól keletre lévő belterületi vízgyűjtőt a Bethlen G. utcán tervezték volna levezetni a központ kikerülésével, ami teljesen logikusnak ítéltető. A főgyűjtő további része azonban ilyen mérettel már nem épült ki, a továbbiakban a csatorna már fokozatosan jelentéktelenné válik.

Az Arad utcai csatornaszakasz igen nagy, mintegy 200 ha-os vízgyűjtő terheli. Az Arad utcán jelenlegi kiépítettségi viszonyok között is előfordulnak túlterhelési jelenségek (ezek nem csak a csatorna szűk keresztmetszetéből, hanem a mértékadót meghaladó szélsőséges csapadékokból illetve az utóbbi években megvalósított Főtér fejlesztésekkel járó burkolt felületek növekedéséből is adódhat). ***Az ilyen jellegű problémák enyhítésére terveztük a csatorna tehermentesítését szolgáló Polgári útra történő átkötést. A tehermentesítés a 2-0-0 csatorna nyomvonalán alakítható ki.*** Ennek részleteit már az előző pontban leírtuk.

Gravitációs csatorna építése

A tervezett csatornák anyaga: tokos ÜPE (GRP) műanyagcső, a zárt csatornák és átereszek a keletkező csapadékvíz mennyiségekre méretezve DN1000 méretben készülnek. Minimális földtakarás gerinccsatornánál 0,5 m. A tervezett zárt csatorna lejtése 4,5 ‰. A csatornán a tervrajzon feltüntetett helyeken 1,20x1,20 m-es belméretű, részletterv szerint építendő, monolitbeton tisztítóaknak készülnek. A tervezett aknákra MSZ 894/F-600-as D 400 KN teherbírású aknafedlapokat szükséges beépíteni.

A beton műtárgyak anyagukban a szállított közegnek ellenállóak, vízzáróak, szulfátálló cement felhasználásával készülnek.

A gravitációs rendszerbe beépített csövek szállítását, tárolását, fektetését a beépített csőtípus gyártója által kiadott alkalmazástechnikai kézikönyvekben előírt szabályok betartásával kell elvégezni. A kivitelezés befejezése után a gravitációs csatornák és műtárgyaik vízzáróságát a szabványban előírt víztartási próbával kell ellenőrizni és dokumentálni, továbbá el kell végezni a csatornahálózat videokamerás vizsgálatát és nyíltárkos geodéziai bemérését is. A meglévő hálózatra történő rákötést, illetve az új hálózatok víztartási próbájának ellenőrzését és dokumentálását, továbbá a videokamerás vizsgálatát az Üzemeltető szakfelügyelete jelenlétében kell elvégezni.

3. Terület igénybevétel:

A tervezett létesítmények többnyire önkormányzati (beruházói) vagy Állami (közút) ingatlanon kerülnek megépítésre.

Az érintett ingatlanok és tulajdonosok jegyzékét külön táblázatban mellékeljük.

A beruházás során termőföld igénybevételére nem kerül sor.

4. Egyéb építési előírások:

4.1 Építést előkészítő munkák:

A KIVITELEZÉST CSAK KIVITELI TERV ELKÉSZÍTÉSÉT ÉS BERUHÁZÓI JÓVÁHAGYÁSÁT KÖVETŐEN LEHET ELKEZDENI!

A kivitelezés megkezdése előtt az érintett útkezelőktől Magyar Közút NZrt-től és a Polgármesteri Hivataltól útkezelői hozzájárulást és közterület-bontási engedélyt kell kérni az érvényes jogszabályban előírt részletes kivitelezői adatközléssel.

A kivitelezést a részletes helyszínrajzokon, a hossz-és keresztmetszvényeken szereplő vízszintes és magassági adatok, méretek ellenőrzésével és a nyomvonal kitűzésével, valamint a magassági alappontok besűritésével kell kezdeni. A várható nyomvonalba eső meglévő közművek kézi földmunkával történő feltárását kell elvégezni az érintett közmű-üzemeltetők szakfelügyelete jelenlétében, továbbá a vonatkozó dűcolási, munkavédelmi előírások betartásával.

Amennyiben a feltárás során olyan tervtől eltérő mélységű közművet találnak, amely a tervezett létesítmények magassági vonalvezetését befolyásolja, vagy a terven nem szereplő közművel, valamint elektromos vagy távközlési földkábel jelzőszalaggal, vagy téglával találkoznak, a földkitermelést azonnal abba kell hagyni, és a műszaki ellenőrt, illetve tervezőt kötelesek értesíteni. A további földkitermelést csak a helyszíni szemle után folytathatják.

A nyomvonal pontosítása után az ideiglenes munkaárkot réteges tömörítéssel vissza kell tölteni.

4.2 Ideiglenes forgalomszabályozás, organizáció:

A tervezett létesítmények –áteresz építések, illetve mederburkolatok- építésével érintett útszakaszon a terület-előkészítés, közműfeltárás és a teljes kivitelezés idején az ideiglenes forgalomszabályozást

meg kell oldani és a közúton dolgozók biztonsága érdekében a lezárt területet el kell korlátozni. A közúti forgalomban résztvevők figyelmét az elkorlátozásra közúti jelzésekkel kell felhívni és a jelzőberendezéseket a terv szerint kell kihelyezni.

Az útburkolaton álló pontszerű akadály, munkagép, szállítójármű esetén a forgalom irányítására jelzőöröket kell állítani.

A gyalogosok és kerékpárosok közlekedését az építés ideje alatt hídprovizórium építésével kell biztosítani

A munkagödröket el kell korlátozni, a gyalogos és kerékpáros forgalom miatt folyamatosan kell körülhatárolni. Éjszaka és korlátozott látási viszonyok esetén folyamatos villogó sárga fényű lámpát kell üzemeltetni. A forgalmi irány felőli iránytáblákkal együtt „Kikerülési irány” KKsz 21. jelzőtáblát is el kell helyezni.

Az elkerülő csatorna építése az útburkolat alatti átsajtolással történik.

Értesítési kötelezettségek

Az útszakaszok korlátozása, lezárása előtt 10 nappal, a Kivitelező köteles a lezárási szándékot a Polgármesteri Hivatalban bejelenteni, továbbá értesíteni az érintett ingatlan tulajdonosokat a lezárás kezdetéről és időtartamáról.

Általános előírások

A forgalomirányító jelzőberendezésnek ki kell elégíteni a 41/2003.(VI.20.)GKM rendelet előírásait.

A kivitelezés során előre láthatólag nem szükséges autóbusz megálló áthelyezése, amennyiben mégis szükségessé válna az útkezelővel és a tömegközlekedés üzemeltetőjével egyeztetni, engedélyeztetni kell.

A közúti forgalomra veszélyes munkafázisokban – munkagép, szállítójármű – a feladatra kioktatott jelzőöröket kell állítani.

A jelzőörök minden forgalmi irányból, a munkaterület előtt kb. 20 m-re, 100 m-ről jól látható helyen, összehangoltan adják jelzéseiket.

A jelzőöröknek éjszaka és korlátozott látási viszonyok között piros fényű lámpával, egyébként jelzőtárcsával kell jelzést adniuk. Feltűnő narancspiros színű – szabványos – védőmellényt kell viselniük, rossz világítási viszonyok között fényvisszaverő anyagot kell viselniük.

Az elkorlátozási munkákat a munkahely előjelzésével, a legtávolabbi jelzőtáblától kezdődően kell elkezdeni.

A munkavégzést követően az eszközök bevonása fordított sorrendben történjen.

Az elhelyezett ideiglenes közúti jelzések a forgalmat csak a szükséges legkisebb mértékben korlátozhatják, a munkák megszűnésével, ideiglenes szüneteltetésével, ha a munkaterületen forgalomra veszélyes állapot nem marad, haladéktalanul el kell távolítani, a munkák térbeni, időbeni előrehaladásával át kell helyezni.

Az ideiglenes jelzőtáblák széle a közutak burkolatszélétől minimum 0,5 m távolságra kerülhet. A jelzőtáblák és elkorlátozó elemek tisztántartásáról és helyben maradásáról kivitelező köteles gondoskodni.

A kivitelezés során be kell tartani a KRESZ, az e-UT 04.05.12. útügyi műszaki előírás, a 20/1984.(XII.21.)KM sz., a 3/2001.(I.31.) KöViM rendelet vonatkozó előírásait.

A kihelyezendő jelzőtáblák feleljenek meg a 4/2001.(I.31.) KöViM rendelet és az e-UT 04.05.11. útügyi műszaki előírásban foglaltaknak. Csak szabványos, ép felületű és jelzési képű, tiszta, fényvisszaverő kivitelű jelzőtáblák használhatók fel.

A közúti munkahelyen dolgozó személy köteles viselni az MSZ 07-3607 szerinti védőmellényt. A munkaterületen belül 0,5 m-nél mélyebb munkagödröket a munkavégzés időtartamán kívül külön is körül kell korlátozni.

A munkahelynek a forgalommal párhuzamos azon oldalait, amelyeknél gyalogos vagy kerékpáros közlekedésével kell számolni, útlezáró korláttal kell összefüggően elkorlátozni, egyébként hosszirányú elkorlátozás céljára terelőfüzerek, jelzőszalagok is alkalmazhatók. A füzerek belógása nem haladhatja meg a 0,2 m-t.

4.3 Burkolatbontás-helyreállítás:

A tervezési terület érinti a 3502. sz. 35+158 – 36+318 km sz. Állami közutat.

Országos közutak: a tervezett csatornák érintik a Magyar Közút NZrt. Hajú-Bihar megyei Területi Igazgatóság kezelésében lévő 3502. sz. 35+158 – 36+318 kmsz-ek között Hajúböszörmény bel- és külterületén.

Az úthelyreállítások során a kivitelezésre, illetve a beépített pályaszerkezet mintavételezésére és bizonylatolására vonatkozó Útügyi Műszaki Előírásokban foglaltakat be kell tartani és az előírt vizsgálatokat el kell végezni. A munkálatok befejezése után a közterületet eredeti állapotának megfelelően helyreállítva, tisztán kell a forgalomnak visszaadni.

Úthelyreállítás során építendő pályaszerkezet Állami Közútkezelő Kht kezelésű úton:

- 5,0 cm AB-12 aszfaltbeton kopóréteg az útburkolat teljes szélességében
- 6,0 cm K-20 kötőréteg a felbontott sáv szélességében 25-25 cm-re átlapolva
- 25,0 cm C 6-32/FN beton útalap
- 20,0 cm homokos-kavics fagyvédő réteg
- 30,0 cm talajcsere homoktalajra

A meglévő közművek helyzetétől függően a tervezett csatornák belterületen a meglévő árokban ill. a meglévő padkában vagy útburkolatban haladnak. A helyüket a kivitelezés megkezdése előtt közműfeltárással pontosítani kell.

Az **Önkormányzati és magán utak esetében**, ha esetleg károsodás történik, vagy bontás, akkor a keresztben felbontott sáv szélességén felül az aszfalt kopóréteget mindkét irányban 5-5m-re teljes

szélességben vissza kell marni és egységes, AC-11 aszfalt homogén kopóréteget kell beépíteni a megfelelő felületi vízzárás érdekében.

Az utak burkolat helyreállítása az alábbi pályaszerkezettel kell, hogy készüljön:

Úthelyreállítás során építendő pályaszerkezet aszfaltburkolat esetén Önkormányzati úton:

- 4,0 cm AB-12 kopóréteg az útburkolat teljes szélességében
- 5,0 cm JU-20 javított útalap a felbontott sáv szélességében átlapolva
- 25,0 cm C 6-32/FN beton útalap
- 20,0 cm homokos-kavics fagyvédő réteg
- 30,0 cm talajcsere homoktalajra

Úthelyreállítás során építendő pályaszerkezet bazalt kockakő burkolat esetén Önkormányzati úton:

- 6,0 cm JU-20 kopóréteg az útburkolat teljes szélességében
- 10,0 cm C 6-32/FN beton kiegyenlítőréteg az útpálya teljes szélességében
- 25,0 cm C 6-32/FN beton útalap
- 20 cm homokos-kavics fagyvédő réteg
- 30,0 cm talajcsere homoktalajra

A kivitelezéskor megbontott útburkolatot a közterület-bontási engedélyben, illetve az útkezelői hozzájárulásban leírtak szerint és majd a kiviteli tervekhez készült út helyreállítási tervek szerint helyre kell állítani.

4.4 Földmunka, ágyazatkészítés:

A munkaárok kiemelése 2:1-es rézsúvel vagy zárt sorú dúcolás védelme mellett történhet, a kitermelt földet a szakadólapon kívül lehet csak deponálni, vagy hely hiányában az el- és visszaszállításáról kell gondoskodni. A talajdeponiákat úgy kell elhelyezni, hogy az útburkolat csapadékvíz elvezetését ne akadályozza, továbbá az épületek megközelítése legalább egy 2,75 m széles nyomban biztosítva legyen.

A munkaárok alja és a legközelebbi épület alapsíkja közötti hajlás meredeksége 30 -nál nagyobb nem lehet, az épületek állagát a kivitelezés megkezdése előtt a későbbiekben bizonyítható módon rögzíteni kell.

A tervezett közműveket a csőzónában (csőszelvény alatt min. 10 cm, felett min. 30 cm) homokos-kavics ágyazatba ($D_{max}=20\text{mm}$, $U=15-35$) kell fektetni, a szabványokban és műszaki előírásokban, irányelvekben, illetve a beépített csőtípus gyártója által kiadott alkalmazástechnikai kézikönyvekben előírt csőfektetési szabályok szigorú betartásával. A csőzónában csak kézi tömörítés végezhető $Tr\gamma=85\%$ -ra. Amennyiben a munkaárok kiemelése során folyóshomok található, a közműveket a csőzónában a homokos-kavics ágyazat helyett C 8-32/FN betonágyazatba kell fektetni.

Ha a közművek földtakarása 0,6 m-nél kisebb, akkor a csőzónában 360 °-os vb. ágyazatba kell fektetni. A közbenső, illetve burkolaton kívül a felső 50 cm-es zónában a kitermelt földet kell visszatölteni és 30-40 cm-es rétegekben géppel $Tr\gamma=85\%$ -ra tömöríteni. A burkolatba kerülő szakaszokon a burkolat alatti 50 cm-es zónában géppel $Tr\gamma=90\%$ -ra tömöríteni. A tetején mérhető

minimális teherbírási modulus értéke $E_2=40 \text{ MN/m}^2$. A földvisszatöltés során köves, törmelékes talajt tilos visszatölteni, helyette szemcsés talajt kell a munkaterületre szállítani és visszatölteni. A kivitelezés során a visszatöltött, illetve beépített föld- és ágyazati anyagok tömörségét és teherbírási modulusát folyamatosan vizsgálni és dokumentálni kell az MSZ-04-800, MSZ-04-802/1-1990, MSZ 14043/1, MSZ 14043/7 szabványokban és az ÚT 2-1.222-2002. Útügyi Műszaki Előírásban foglaltak szerint.

4.5 Víztelenítés:

A munkálatok során lehet számítani a talajvíz és rétegvíz megjelenésére. A kiviteli tervek készítése során víztelenítési tervet kell készíteni.

Amennyiben a talajvíz, vagy rétegvíz a munkaárokban megjelenne, a víztelenítést az

MSZ EN 1997:2006 Eurocode 7: Geotechnikai tervezés. 1.rész: Általános szabályok

MSZ EN 12063:2002 Speciális geotechnikai munkák kivitelezése. Szádfalak

MSZ-04-801-3:1990 Építő- és szerelőipari segédszerkezetek. Munkaterületek víztelenítése szabványokban előírtak betartásával kell végrehajtani.

A talajvíz jelenlétével a mélyebb zárt csatorna szakaszokon kell számolni. A csatorna leásási mélységek és az építési vízszintek alapján várhatóan vákuumkutas víztelenítési technológia alkalmazható, de az építés idején próbafúrásokkal kell pontosítani a talajvízszintet. Nyíltvíztartás ~50 cm leszívásig, erősen iszapos területeken ~100 cm leszívásig alkalmazandó. Talajvíz szempontjából legkedvezőbb építési idő az őszi időszak. A talajvíz nem minősíthető agresszívnek, de a beton, vasbeton szerkezetek belső korrózióvédelme miatt szulfátálló cement használata (CEM I 32,5 S) szükséges.

Talajvíz szempontjából legkedvezőbb építési idő az őszi időszak. Ha a szakvéleménytől lényegesen eltérő talajrétegződést talál a Kivitelező úgy a tervező bevonásával a földmunkára és víztelenítésre vonatkozó előírásokat helyszíni művezetéssel kell meghatározni, ill. szükség esetén további fúrásokat kell végezni.

4.6 Dúcolás:

Azokon a szakaszokon, ahol a 2:1-es rézsűs munkaárok kiemelése nem lehetséges, a munkaárkot beomlás ellen zártosorú, nagytáblás acél dúcelemekekkel kialakított dúcolással kell biztosítani. Nem szükséges dúcolni 0,8 m-nél kisebb árokmélység esetén. A meglévő közművek párhuzamos megközelítésénél a dúcolás szakszerű végrehajtása elengedhetetlen, ugyanis a korábban lefektetett közmű földvisszatöltése és tömörítése miatt a talaj lazaállapotú, omlásveszélyes lehet. A dúcolás végrehajtását az MSZ 15003-1989 szabvány előírásai alapján kell elvégezni.

4.7 Közműkeresztezők, megközelítések, közműkiváltások:

A beruházás során az alábbi közműveket keresztezzük, ill. párhuzamosan haladunk velük:

- víz- és szennyvízvezeték
- Távközlési földkábel, alépítmény
- elektromos földkábel és légvezeték
- gázelosztó vezeték

Az egyes közműszolgáltatók nyilatkozataiban foglaltakat kötelezően be kell tartani.

Felhívjuk a Kivitelező figyelmét, hogy a rajzokon feltüntetett közművek nyomvonala és mélysége csak tájékoztató jellegű, ezért a kivitelezést az összes meglévő közmű kézi feltárásával kell kezdeni, az üzemeltetők szakfelügyelete mellett. Amennyiben a feltárás során olyan tervtől eltérő mélységű közművet találnak, amely a tervezett csatorna magassági vonalvezetését befolyásolja, vagy a terven nem szereplő közművel, valamint villamos vagy távközlési földkábel jelzőszalaggal, vagy téglával találkoznak, a földkitermelést azonnal abba kell hagyni, és a tervezőt kötelesek értesíteni. A további földkitermelést csak a helyszíni szemle után, a tervező hozzájárulásával folytathatják. Az MSz 7487 és MSz 7048 szabványokban előírt védőtávolságok betartása kötelező. Kivitelezés során a meglévő közművek védelmét, alátámasztását szakszerűen el kell végezni.

4.8 Általános előírások, munkavédelem:

A tervezett közművek építését csak munkavédelmi oktatásban részesült dolgozó végezheti. Az elektromos légvezeték hálózat közelében a daruzás és kotróval való munkavégzés nagy figyelmet igényel. A kivitelező, illetve közmű-üzemeltető cég MUNKAVÉDELMI SZABÁLYZAT-ában, valamint a TŰZVÉDELMI SZABÁLYZAT-ában előírtakat alkalmazni kell valamennyi vállalkozói szerződés alapján munkát végző szervezetek, és azok munkavállalói által végzett építőipari kiviteli tevékenység ideje alatt.

5. Hozzájárulások, engedélyezési eljárások:

Az elkészült tervekhez az alábbi engedélyeket, üzemeltetői nyilatkozatokat, hozzájárulásokat kell beszerezni.

Üzemeltetői nyilatkozatok, kezelői hozzájárulások

- INVITEL Zrt.
- TIGÁZ-DSO Kft.
- E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt.
- Magyar Telekom Nyrt.
- HB Com
- Hajdúböszörmény Önkormányzat
- HBVSZ Zrt. Hajdúböszörményi Üzemigazgatóság

6. A hidraulikai számítások alapadatai, csatornák méretezése

A hidrológiai és hidraulikai méretezést külön táblázat tartalmazza.

A tervünkben a mértékadó hidraulikai igénybevételnek a vízgyűjtő terület

„t” összegyülekezési idejéhez tartozó

„p” átlagos ismétlődési időhöz rendelt csapadékból keletkező elfolyás tetőző vízhozamát értjük.

A csapadék intenzitása a záporcsapadék-törvény alapján számítható ki.

Intenzitás: $i_p = a \times t^{-n} = \frac{a}{t^n} \text{ (l/s,ha)}$

ahol $i_p = p$ 4 évenként átlagosan egyszer előforduló záporcsapadék intenzitása

Jelen tervünkben 4 éves gyakoriságot vettünk alapul, mely jelentős változás a korábbi évek gyakorlatához képest. Ez a 147p2010 (IV.29) számú, a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló Kormány rendeletben alkalmazott szigorúbb elvekhez közelít, illetve az engedélyező hatóság is most már ezt kéri.

t = összegyülekezési idő 10 perces időegységben kifejezve
m = 0,72 (4 éves gyakoriságú zápornál)
a = 270 l/s,ha (szintén 4 éves gyakoriságú zápor esetén)

A csapadékvíz csatorna hálózatot terhelő csapadékvíz mennyiség megállapításához az MSZ EN 752 szabvány sorozatot használtuk.

A zárt csapadékvíz csatornázás hidraulikai méretezését Prandtl-Kármán-Colebrook képlet alapján határoztuk meg:

A mértékadó csapadékvíz hozam:

$$Q = \alpha \times A \times i_p$$

összefüggésből határozható meg, ahol

Q = a csatornát terhelő vízhozam (l/sec.),

A = a vizsgált csatornaszelvényhez, vagy szakaszhoz tartozó vízgyűjtő terület (ha),

α = lefolyási tényező, $i_p = „p”$ átlagos gyakoriságú meghatározott „t” összegyülekezési időhöz tartozó csapadékhhozam (l/sec. ha.).

A tervezett csapadékvíz elvezető rendszer döntően zárt csapadékvíz csatorna. A kialakítás a meglévő és tervezett úthálózat figyelembevételével készült. A nyílt csatornák csak a kis mélységben vezethető és kis esésű széles utcákban kerültek betervezésre úgy, hogy a kritikus sebesség a megengedett mértéket ne haladja meg.

A csapadékvíz elvezető hálózat méretezése az un. racionális méretezési módszer segítségével történt. A lefolyási tényező megválasztásánál a kertvárosi jelleget vettük figyelembe. Az egész beépített területre jellemző a dombos-jelleg, mely nem csak az utcák hossz-irányában változó, hanem ezekre merőlegesen is. Egyes utcákban a telkek nagy része az út felé lejt, máshol éppen ellentétes irányú.

A vízgyűjtő terület a lefolyási tényezőt $\alpha = 0,20-0,3$ értékre vettük fel.

A hidraulikai számításoknál a fenti értékeket vettük alapul.

Az összegyülekezési időt két részidő összegezésével számítjuk ki:

$$t = t_1 + t_2$$

Ahol t = összegyülekezési idő,

t_1 = felszíni lefolyás ideje (10 percen állapítottuk meg),

t_2 = csatornában, árokban a lefolyási idő vagyis a csatornában a vizsgált keresztmetszvény és a csatorna végpontja között szükséges lefolyási idő

A racionális számításnál az un.. késleltetést is figyelembe kell venni.

A késleltetési tényező számítható a

$$\rho = 0,62^n \text{ képlettel}$$

$$n = 0,72$$

$$\rho = 0,62^{0,72} = 0,71$$

Így a vízhozam számításával

$$Q = \rho \times \alpha \times A \times i_p = 0,71 \times 0,2 \times A \times i_p \quad /l/sec/$$

A vízgyűjtő területek nagyságát és egyes részterületeket a helyszínrajzokon számítottuk ki és adtuk meg. Ezek a településen belül, rendezett útvonalvezetésnél a területeket és az épülettömböket határoló utak által bezárt szögeket felező vonalakkal és csak metszéspontjait összekötő vonalakkal határoltuk le. 3 %-nál nagyobb átlagos tereplejtésnél, valamint bevágásoknál és feltöltéseknél az egyes csatornaszakaszok vízgyűjtő területeit a helyszíni körülmények figyelembevételével kellett meghatároznunk.

Nyílt szelvényű csatornák hidraulikai méretezését a MANNING-STRICKLER féle formulával határoztuk meg

$$V = K \times R^{2/3} \times J^{1/2} \quad /m/sec/$$

$$R = \frac{A}{K} = \text{hidraulikai sugár} \quad / m.$$

$$J = \frac{\text{vízszint különbség}}{\text{csatornahossz}} = \text{lejtés}$$

$$K = \text{sebesség tényező} \quad /m^{1/3} \times s/$$

A középsebesség „V” kiszámításához a Dr.Öllös: Vízellátás és Csatornázási tervezési segédletben kidolgozott grafikontáblázatot vettem alapul.

$$A \quad Q = \rho \times \alpha \times A \times i_p$$

összefüggésből számított vízhozamra méreteztük a trapéz formájú nyíltárok keresztmetszvényét.

A grafikonból leolvasható, hogy milyen szelvényt kell alkalmaznunk az adott vízhozam levezetésére és azt milyen szelvényközép.-sebesség mellett vezeti le.

A trapéz formájú szelvény adatai:

$$\frac{a}{m} = \frac{\text{fenékszélesség}}{\text{vízmélység az árokban}}$$

A középsebességnek kisebbnek kell lenni az anyagra jellemző, a mederben megengedhető legnagyobb és legkisebb sebességnél.

A megengedett legnagyobb sebesség:

$V_{\max} = \beta \times v_{\text{kri}}$ összefüggésből kell számítani..

β vízmélységtől függő redukciós tényező, értékei táblázatban megtalálható:

pl: 0,3 m. vízmélység esetén $\beta = 0,8$

Megengedett kritikus sebesség szintén táblázatokban megtalálható.

Durva homoknál:

$$V_{\text{krit}} = 0,4 - 0,6$$

Előregyártott betonlap burkolatnál:

$$V_{\text{krit.}} = 6,0$$

$V_{\min.}$ = minimum sebesség nyílt csatornában nem lehet kisebb mint

$$V_{\min.} = 0,2 \text{ m/sec.}$$

Az egyes csatorna szakaszok méretezését a tervdokumentációhoz csatolt méretezési táblázatokban adtuk meg.

A táblázat a vízgyűjtő területre és a csatornákra vonatkozó adatokat részletesen tartalmazza.

7. Ideiglenes forgalomszabályozás:

7.1 Építés alatti forgalomkorlátozás

Az építés ideje alatti forgalomszabályozást a mellékelt ideiglenes forgalomszabályozási terv szerint kell megvalósítani.

A kivitelezésbe vont csatornaszakaszon a terület-előkészítés, közműfeltárás és a teljes kivitelezés idején a forgalomkorlátozást meg kell oldani és a közúton dolgozók biztonsága érdekében a lezárt területet el kell korlátozni. A közúti forgalomban résztvevők figyelmét az elkorlátozásra közúti jelzésekkel kell felhívni és a jelzőberendezéseket a kiviteli terv szerint kell kihelyezni.

A tervezett vezetékek érintik a Haidúböszörmény Önkormányzat kezelésében lévő utcákat.

Általános előírások:

A közúti forgalomra veszélyes munkafázisokban – munkagép, szállítójármű – a feladatra kioktatott jelzőőröket kell állítani. A jelzőőrök minden forgalmi irányból, a munkaterület előtt kb. 10 m-re, 50

m-ről jól látható helyen, összehangoltan adják jelzéseiket. A jelzőőröknek éjszaka és korlátozott látási viszonyok között piros fényű lámpával, egyébként jelzőtárcsával kell jelzést adniuk. Feltűnő narancspiros színű – szabványos – védőmellényt kell viselniük, rossz világítási viszonyok között fényvisszaverő anyagot kell viselniük.

Az elkorlátozási munkákat a munkahely előjelzésével, a legtávolabbi jelzőtáblától kezdődően kell elkezdni.

A munkavégzést követően az eszközök bevonása fordított sorrendben történjen. Az elhelyezett ideiglenes közúti jelzések a forgalmat csak a szükséges legkisebb mértékben korlátozhatják, a munkák megszűnésével, ideiglenes szüneteltetésével, ha a munkaterületen forgalomra veszélyes állapot nem marad, haladéktalanul el kell távolítani, a munkák térbeni, időbeni előrehaladásával át kell helyezni. Az ideiglenes jelzőtáblák széle a közutak burkolatszélétől minimum 0,5 m távolságra, főúton minimum 0,75 m távolságra kerülhet. A jelzőtáblák és elkorlátozó elemek tisztántartásáról és helyben maradásáról kivitelező köteles gondoskodni.

A kivitelezés során be kell tartani a KRESZ, az e-UT 04.05.12. ügyi műszaki előírás, a 20/1984.(XII.21.)KM sz., a 3/2001.(I.31.) KöViM rendelet vonatkozó előírásait. A kihelyezendő jelzőtáblák feleljenek meg a 4/2001.(I.31.) KöViM rendelet és az e-UT 04.05.11 ügyi műszaki előírásban foglaltaknak. Csak szabványos, ép felületű és jelzési képű, tiszta, fényvisszaverő kivitelű jelzőtáblák használhatók fel.

7.2 Építést előkészítő munkák

A teljes beruházás megkezdése előtt az Önkormányzatától közterületbontási engedélyt kell kérni az érvényes jogszabályban előírt részletes kivitelezői adatközléssel. Felhívjuk a figyelmet, hogy a tervdokumentáció mellékletét képező egyeztetési jegyzőkönyvek, üzemeltetői nyilatkozatok és kezelői hozzájárulások érvényessége korlátozott idejű, ezért a munkaterület átadás-átvételi eljárás előtt szükséges lehet ezek újra beszerzése. A kivitelezést a részletes helyszínrajzokon, a hossz-és keresztmetszelvényeken szereplő vízszintes és magassági adatok, méretek ellenőrzésével és a nyomvonal kitűzésével, továbbá a magassági alappontok besűritésével kell kezdeni. A várható nyomvonalba eső meglévő közművek kézi földmunkával történő feltárását kell elvégezni az érintett közmű-üzemeltetők szakfelügyelete jelenlétében, továbbá a vonatkozó dúcolási, munkavédelmi előírások betartásával. Amennyiben a feltárás során olyan tervtől eltérő mélységű közművet találnak, amely a tervezett létesítmények magassági vonalvezetését befolyásolja, vagy a terven nem szereplő közművel, valamint elektromos vagy távközlési földkábel jelzőszalaggal, vagy téglával találkoznak, a földkitermelést azonnal abba kell hagyni, és a műszaki ellenőrt, illetve tervezőt kötelesek értesíteni. A további földkitermelést csak a helyszíni szemle után folytathatják. A nyomvonal pontosítása után az ideiglenes munkaárkot réteges tömörítéssel vissza kell tölteni.

Nyíregyháza, 2017. október hó

Major Zoltán

vezető-tervező

eng.sz.: VZ-TEL/15-0567

VZ-TER/15-0567